



Annandag Påsk i nådens år 2022– Åke Malander (ELBK)

Tekster: Salme 16; Job 19: 23-27; Ep Apgj 10:34-43; Ev Luk. 24:13-35; II Joh 20:11-18

Du vår korsfäste och uppståndne Frälsare, kom till oss och gör oss till emmauslärjungar, vandra med oss idag och alla dagar och skänk oss frimodighet, glädje och visshet, så att den kristna påskglädjen får uppfylla våra hjärtan beständigt. Amen.

Vi ska i dag, Annandag Påsk, stanna inför episteltexten, som är hämtad från Apostlagärningarnas tionde kapitel, där evangelium spränger gränserna. Aposteln Petrus har där gjort något oerhört, för vilket han också skulle komma att klandras av sina landsmän och medkristna. (Han fick väl göra den erfarenhet som många kristen har fått göra efter att ha gått utanför de fromma cirklarna.) Petrus, självaste aposteln, hade gått in i en hednisk mans hus, hos en officer som hette Kornelius. Detta var något helt otänkbart och rent av förbjudet enligt judarnas lag och sed. Om denne Kornelius, som alltså var en hedning, heter det att han var en from man och fruktade Gud. Han trodde på och sökte efter något mer än bara detta dagliga jordeliv, och han hade inte funnit något svar i de samtida religionerna.

Här finner vi då, att inte bara den bibliska tron talar om ett evigt liv och hävdar detta. Aningar och dunkla föreställningar om detta möter hos alla folk och i de flesta religioner och livsåskådningar. Men på åtminstone två punkter skiljer sig härvid alla dessa religioner och föreställningar från den kristna tron. För det första kan dessa inte ge någon levande visshet åt den sökande människosjälens. Här gäller mänskliga tankar, mänskliga resonemang, här ställs upp skäl och argument, som möts av motskäl och motargument, och debatten tar aldrig slut. Det är inte underligt, det blir då helt naturligt, ja ofrånkomligt att som Pilatus komma med frågan: Vad är sanning? Att man landar där har även sin orsak i att man, för det andra, anvisar en annan väg, eller snarare andra vägar, till det eviga livet. Alla religioner och alla filosofier, ja alla läror som har sitt ursprung i människans vishet och förstånd, menar att människan genom sin strävan, genom upplysning, vishet, dygd, fromhet och liknande, kort sagt: genom någon form av egen förtjänst måste förvärva saligheten. Om detta vore den rätta vägen, vilken tröst och vilket hopp kunde vi då ha? Var finns den människa som räcker till? Men vi kan vara glada och frimodiga. Vi får gå från vår stora påskhögtid i visshet och tro. Guds Ord visar oss en väg att få del av liv och salighet, trons enkla och vissa väg, den kristna vägen. Därför säger vi idag:

Tron på den korsfäste och uppståndne Kristus är vägen till det eviga livet.

Vi ska se:

Att tron är vägen, den enda vägen

Vad denna tro egentligen är

Hur man kommer till denna tro.

Tron är vägen

Den första meningen i Petrus predikan här kan lätt missbrukas och förvanskas. Petrus säger: *Nu förstår jag verkligen att Gud inte gör skillnad på människor, utan tar emot den som fruktar honom och gör det som är rätt, vilket folk han än tillhör.* Många förfäktar ju den meningen att man i alla religioner och genom varje tro kan finna sanningen och komma till salighet och att det ifråga om det eviga livet inte så mycket kommer an på människans tro utan fastmer på hennes verk och gärningar. Den moderna ekumenismen är genomsyrad av sådana tankegångar. Då menar man sig finna ett slående bevis här. Men hur är det med den saken? Är man då i harmoni med apostelns undervisning? Och vad säger Skriften i övrigt? Nya testamentet vittnar otvetydigt: Inte genom gärningar utan genom tron allena blir vi saliga. Även om vi inte utan vidare skulle förstå den rätta meningen med Petrus ord här, så visar ändå NT:s glasklara vittnesbörd det orimliga i otrons tolkning. Men låt oss se närmare på detta bibelställe. Aposteln Petrus säger alltså: ”vilket folk han än tillhör” – inte: vilken religion han än tillhör! Och vidare: ”den som fruktar honom”, fruktar vem? Den ende sanne Guden eller folkens allehanda avgudar? Och vem är det som fruktar Gud? Den som vet (och bekänner) att han inte kan bestå inför den helige och rättfärdige Guden i sin egen rättfärdighet. Vidare säger aposteln: ”den som gör vad rätt är”. Om vem kan det sägas? Petrus apostlakollega Paulus lär oss: Det som inte sker av tron, det är synd. Även våra allra bästa och frommaste verk är befläckade; tron på Kristus måste övertäcka och överskylla allt. Och, för att göra innebörden i Petrus ord ännu klarare: i vilket sammanhang talar Petrus här? Kornelius var alltså en hedning, en romersk officer, men ”en from man” som ”fruktade Gud”. Men det var en sak som väl ännu inte stod klart för honom: att den omvittnade och utlovade Messias redan hade kommit. Kornelius har nu haft en uppenbarelse att sända efter Petrus.

Även Petrus har haft en syn (en märklig syn: ”vad Gud har förklarat för rent ska du inte hålla för orent”). Nu kommer sändebuden, och Petrus går med (trots att det är till ett hedniskt hus) och finner dem väntande och längtande efter att få höra Herrens Ord. Då tar Petrus till orda, och vad är det han vill säga inledningsvis? Inget annat än att Gud inte vill utesluta någon enda människa från den frälsning som Kristus har förvärvat för alla, att Kristus är kommen i världen inte bara för judarna utan även för hedningarna, att var och en genom tron får tillägna sig Kristi förtjänst.

Vad är egentligen tron?

Tron allena, lika för alla människor, väcker undran och motsägelse. Inte kan det väl få vara så enkelt. Så skulle man alltså kunna leva som man vill, då behöver man ju inte frukta Gud och avhålla sig från det onda och handla rätt. Sådana invändningar är inget nytt. Redan Paulus möter dem och bemöter dem i Romarbrevet, men han prutar inte av på sin förkunnelse, bara för att det finns somliga som förvränger och missbrukar hans lära. Felet här är att man håller tron för något annat än vad den är; man gör inte skillnad mellan tro i en vid, allmän bemärkelse och den bibliska tron. Man ska veta, inte bara tro kan det heta dagligt tal. Den kristna tron däremot innebär visshet: ”Jag vet på vem jag tror”. En förståndsmässig, om än en aldrig så välgrundad tankegång och övertygelse är ingen tro i biblisk mening. Den sanna tron är ett gudomligt verk i människan och omvandlar oss invärtes och gör oss till en ny människa. Den sanna tron är en kunskap om och ett bifall till den bibliska uppenbarelsen och, framför allt, en levande förtröstan på Guds Ord och Löfte, på nåden i Kristus Jesus, en fast tillförsikt att våga leva på i livets alla prövningar – och att våga dö på när den stunden kommer.

Hur kommer man till tro?

Då uppstår frågan: Hur kommer man dithän? Ingen människa kan själv skaffa sig den sanna tron. Man kan inte ”avgöra sig för Jesus” och så bli en troende. I Katekesen har vi ju lärt oss: *Jag tror, att jag inte av mitt eget förnuft eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium, upplyst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron.* Det är således Guds verk att vi tror. Gud ger oss tron genom evangelium, sedan han låtit lagen klä av oss all vår inbillade rättfärdighet, så att vi får inse vårt hopplöst förlorade tillstånd. Då blir evangelium, det glada budskapet, inget likgiltigt budskap: det är vårt liv, tröst, ljus och kraft, ja himmel och paradiset.

När vi nu har fått fira Påskens stora högtid, måste vi också allvarligt fråga oss själva: Har Påskens budskap fått slå rot i oss? Är Guds nådefulla löften något levande i våra egna hjärtan? Eller bedrar vi oss själva på vårt eviga liv? Kanske tänker någon som läser detta: Det är just det jag är rädd för – tänk om jag bedrar mig själv, tänk om jag i själva verket står utanför nådens rike. Jag bekänner mig visserligen vara en syndare, jag har min tröst i Kristus allena, men jag finner ju så mycket av synd och otro hos mig själv och så lite av trons frukter, av helgelsen, ja, jag känner mig inte som någon helgjuten kristen. Det är gott och väl, att du har upptäckt att det förhåller sig så, ty detta är när allt kommer omkring varje ärlig kristens erfarenhet. Men, käre vän, inte hade du väl ändå väntat dig, att du skulle hos dig själv finna någon egenskap att hämta tröst och visshet ifrån!! Guds Ord lär oss ju att detta är en omöjlighet. Ska du börja skåda in i ditt eget efter tröst och visshet, då måste du till slut antingen förtvivla eller bli en farisé. Nej, det finns en bättre grund, en orubbligt fast grund: *Se Guds Lamm, som borttager världens synd.* Du får aldrig glömma att evangelium är Guds sanna och tillförlitliga ord och att Guds Ord och Löfte skall bestå och att detta löfte gäller alla, även just dig. Detta är så sant och visst, att fastän jag inte har en aning om vem du är som läser detta, så kan jag stå upp inför Guds ansikte och försäkra dig, att i Jesu namn är alla dina synder förlåtna. Tillåt mig citera C. O. Rosenius: ”Du må vara hurudan du kan, så äro åtminstone dina synder borttagna, utplånade, förlåtna, i havets djup kastade – detta skedde i Christi dödstimme.” Du kan förvisso förkasta detta budskap, vilket i så fall blir till ditt eget fördärv, men du kan aldrig göra dess sanning om intet. Allt det som brister och fattas hos oss det räknas inte längre, nu räknas och gäller endast Kristi helighet och rättfärdighet. Hans uppståndelse är det säkra beviset, ty han utgavs för våra överträdelsers skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull. Amen.

Herre Gud, himmelske Fader, du som har låtit din Son Jesus Kristus uppenbaras för de två lärjungarna på vägen till Emmaus, vi ber dig: Upplys oss genom ditt Ord, genom den Helige Ande, så att vi får bli fasta i tron och håller oss till ditt ord och gärna samtalar därom. Och om vi än efter Kristi exempel måste lida mycket här i världen, hjälp oss då att få tröst av ditt ord, tills vi efter detta livet genom din Son blir uppväckta till evigt liv. Amen.